AKSHARASURYA
ISSN: 2583-620X
Peer-Reviewed, Multi Lingual E-Journal
Volume – 02, Issue – 02, February 2023.

ನವೋದಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬಗೆ

ಹಿದಾಯತ್ ಉಲ್ಲಾ ಟಿ. ಎಂ
ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು.
ವಿಶ್ವ-ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು.
ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವ-ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ. ತುಮಕೂರು
7348813494

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಹಲವಾರು ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಾಕಾರರು ಗುರುತಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವು (ಕ್ರಿ.ಶ. 1919 –1940) ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದ ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಅವರ 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯವರೆಗೂ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಷಾದನೀಯ ಸಂಗತಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ 'ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ' ಹಾಗೂ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಬರಹಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಹಿಳಾ ಲೇಖಕಿಯರ ಮತ್ತು ಅವರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ನವೋದಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಗಮನದಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಂದೋಲನಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ, ಮಹಾಯುದ್ಧ ಇದರೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಂತರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ತುರ್ತು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಬಡತನ ,ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಕೇಶಮುಂಡನ, ಇಂತಹ ಹಲವು ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜನರನ್ನ ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದವು. ಇದನ್ನರಿತು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ, ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜ ಮೊದಲಾದವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯ ಹತ್ತಿದವು. ಜೋತಿಬಾಪುಲೆ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತಲು, ಪೆರಿಯಾರ್, ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರಾಜಾರಾಂ ಮೋಹನ್‌ರಾಯ್, ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಮೊದಲಾದ ಚಿಂತಕರು ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಅವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ವಿಧವೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಘಾತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರು. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇರೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ, ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟಾರಾಯರು ಮೊದಲಾದರು ಈ ಸಂದಭರ್ದದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸ್ವತಃ ನೋವನ್ನನುಭವಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರೇ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದೆದುರು ತೆರೆದಿಡಬೇಕಾದ ಸ್ತ್ರೀಯಾತ್ಮಕತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಚಿಂತನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನವೋದಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂತಹ ಹತ್ತಾರು ಲೇಖಕಿಯರು ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದ ಕೆಲವು ಲೇಖಕಿಯರು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಕೃತಿಗಳನ್ನ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮಟ್ಟಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಂದಿನ ಹಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ ಜಯಕರ್ನಾಟಕ, ಸರಸ್ವತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ನಂದಿನಿ, ಸುಪ್ರಭಾತ, ವೀರಮಾತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂತಹ ಲೇಖಕಿಯರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಬರಹಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಒಂದು ನೋಟವನ್ನ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಂಜನಗೂಡು ತಿರುಮಲಾಂಬ

ತಿರುಮಲಾಂಬ ಅವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1887 ರಿಂದ 1982 ತಂದೆ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ತಾಯಿ ಅಲಮೇಲಮ್ಮ, ಇವರು ಕನ್ನಡ ನವೋದಯದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿ. ಡಾ.ಎಲ್.ಜಿ.ಮೀರಾ ಹೇಳುವಂತೆ "ಮೊದಲು 'ಸರಸ್ವತಿ (ಭಾರತಿ) ಪೊರೆಯನ್ನನು' ಎಂಬ ಮಾತು ನುಡಿಯ ಗೀತೆ ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಇದೇ ಅವರ ಬರಹಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು"[1]. ಹೀಗಾಗಿ ತಿರುಮಲಾಂಬ ಭಗವಂತನ ಸ್ತುತಿ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಶರಣಾಗತಿಪರ, ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವು ಮುಂದೆ ಭಕ್ತಿಗೀತಾವಲಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಇವರು ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ, ಕಾವ್ಯ, ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಒಟ್ಟು 14. 1912ರಿಂದ 1934ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ "ಸುಶೀಲೆ, ನಭಾ, ವಿದ್ಯುಲ್ಲತಾ, ವಿರಾಗಿಣಿ, ದಕ್ಷಕನ್ಯಾ, ಮಾತೃನಂದಿನಿ" ಮೊದಲಾದವು ಬಹುತೇಕ ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆಯಿಂದ ಮೂಡಿವೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ವಿಕ್ರಮ' ಮತ್ತು'ಪೂರ್ಣಕಲಾ' ಎಂಬ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ ಸಹ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ತಿರುಮಲಾಂಬ ರಚಿಸಿರುವ ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳೆಂದರೆ 1916ರ 'ರಮಾನಂದ' ಮತ್ತು 'ಚಂದ್ರವದನ' ನಾಟಕಗಳು ಸದ್ಗುಣ–ದುರ್ಗುಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನ ವಿಷಾದಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ನಂತರ 1928ರ 'ವಿವೇಕೋದಯ'ವು ಹಠ ದುರಭಿಮಾನಗಳು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 1928 'ಭಾರ್ಗವಗರ್ವಭಂಗಂ' ಕಂದ ಷಟ್ಪದಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಬಾಲಕಾಂಡದ ಕಥೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿನಿ', 'ಹಿತೈಷಿಣಿ', 'ಶ್ರೀಪಾದ ರೇಣು' ಎಂಬ ನಾಮ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಗೀತೆಗಳನ್ನು

ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ಐದು ಉಪನ್ಯಾಸ ಲೇಖನಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ 'ಅಬಲಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ', 'ಸೇವಾ ವಿಚಾರ', 'ವಿಧವಾತತ್ವ' ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ತಿರುಮಲಾಂಬರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸದಂತೆ ಬರೆದ ಬರಹಗಳಾದ 'ಅಂಬಲೆ ನರಸಿಂಹ ಅಯ್ಯಂಗಾರ'ವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನವೋದಯದ ಮೊದಲ ಲೇಖಕಿಯಾದ ತಿರುಮಲಾಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವರ ಬರಹ ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ

ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ ನವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1892 ರಿಂದ 1965. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಅಯ್ಯಂಗರ್ ಮತ್ತು ಜಾನಕಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು 9ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬರಹಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಮಾಜ–ಪ್ರಕಾಶನ–ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸವೆಸಿದರು.

ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ, ಮಕ್ಕಳಸಾಹಿತ್ಯ, ಅನುವಾದ ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 1920ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ 'ನಿರ್ಮಲೆ' 1922 ರ 'ಸ್ನೇಹಲತೆ', 1922ರ 'ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್' ಹಾಗೂ ಇದೇ ಅವಧಿಯ 'ಹಿಂದೂ ಭಾಗ್ಯೋದಯ', 1926ರ 'ಸತೀಪದ್ಮಿನಿ' ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೇ 'ಚಾಣಕ್ಯತಂತ್ರ', 'ಕಪ್ಪಲ್ಲಕಬ್ಬು', 'ವರುಣನ ರಾಜೀನಾಮೆ', 'ಮಾಧುವಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ' ಮೊದಲಾದ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನ ಗಮನಿಸಿದಾಗ 1918ರ 'ಪ್ರಿಯಂವದಾ', 1921ರ 'ಇಂದಿರೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯವನಿತೆ', ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. 'ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ', 'ನನ್ನ ಧನವನ್ನು ನನಗೆ ತಾ' 'ದೇವನಲ್ಲಿ' 'ಸರಸ್ವತಿ', 'ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ರಾತ್ರಿ', 'ದೈವೇಚ್ಛೆ', 'ದೇವಿತ್ಯಾಗ', 'ಕಳ್ಳ' ಮೊದಲಾದವು ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯವುಳ್ಳ ಕಥೆಗಳಾಗಿವೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ರಾಣಿದುರ್ಗಾವತಿ', 'ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿ', 'ಶಾರದಾದೇವಿ', 'ಸೇತೂಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ', 'ಅಘೋರ ಕಾಮಿನಿದೇವಿ', 'ಪಂಡಿತ ರಮಾಬಾಯಿ ಕೇಳ್ಕರ್' ಹೀಗೆ ಇಪತ್ತಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಲೇಖನಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ಸಮಾಜ ಚಿತ್ರ', 'ನಾವು ಸಮಾಜವೂ', 'ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಾನ', 'ಭಾರತ ವರ್ಷದ ಕವಯತ್ರಿಯರು', 'ಮಾತಾಶಿಶು ಸಂರಕ್ಷಣೆ', 'ಮಕ್ಕಳನ್ನ ಹೆದರಿಸುವುದು ತಪ್ಪು', 'ರಂಗಸ್ಥಳವೂ ನಾಟಕಾಭಿನಯವೂ' 'ವಿನೋಭಾ' ಮತ್ತು 'ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ', 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ವರೂಪ' ಹೀಗೆ ನೂರಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕುತೂಹಲ ಆಸಕ್ತಿ ಕೆರಳಿಸುವಂತಹ ಕಥೆಗಳಾದ 'ಕವಿಯೂ ಗುಲಾಬಿ ಹೂ', 'ಅರಮನೆ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ', 'ಆಟದ ಮೈದಾನ', 'ಗಾಂಧೀಜಿ' ಮುಂತಾದವು ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಬರಹಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ ವರ್ಷದ ರಮಣೀಯರು', 'ಹಿಂದೂ ರಮಣೀಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ', 'ಇಟಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು', 'ಕುರೂಪಿ', 'ಮಾಧವಿ', 'ಚೀನಿಸ್ತ್ರೀಯರು', 'ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಸಮಾನರು' ಮೊದಲಾದ ಬರಹಗಳು ಥಿಲೋಸಫಿಸ್ಟ್ ಖಿಜ ಋುಟಿಙಜ ಜಥಂಠಜಞ. ಉಂಠಜ ಎಜಚಿಟಣು, ಠಙಜಡಿತಜಡಿ, ಥಿಂಣಟಿಂ ಖಟಿಜುಚಿ. ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಭಾರತಿ (ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ)

ಭಾರತಿ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ನಾಮದಿಂದ ಬರೆದ ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ 1900 ನವೆಂಬರ್ 20 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಸಾಹಿತಿ, ಸಂಗೀತ ವಿದುಷಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವಕಿಯಾಗಿ ಬದುಕನ್ನ ಸವೆಸಿದರು. ಪತಿ ತಿರುಮಲೆ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಶರ್ಮರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತೆಯಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೂ ಸಹ ನಾಟಕ, ಕಾವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

'ತಪಸ್ವಿನಿ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕ ಅಂದರೆ ರೂಪಕವನ್ನು 1931ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ' 1920ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮತ್ತು 1922 ರ ಸೆರೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಬರೆದರು. 'ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ', 'ವೇದನ ನಿವೇದನ' ಎಂಬ ನೀಳ್ಗವನಗಳನ್ನು ದಂಡಿಯ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕುರಿತ 'ವೀರ ವಾಣಿ' ಮತ್ತು 'ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನ' ಕುರಿತ 'ಅಪೂರ್ವ ಸಂಧಿ' ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. 'ಆರ್ಯ ಕೈಲಾಸಂ' ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ 1925 ರಲ್ಲಿ ಪು.ತಿ.ನ ಅವರ 'ಅಹಲ್ಯೆ' ಕೃತಿಗೆ ಬರೆದ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಲ್ಯೆ ಅಪರಾದಿಯಲ್ಲ. ಸಹಜಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಯಾಮಲಾ ದೇವಿ ಬೆಳವೊಂಗಕರ

ನವೋದಯದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖಕಿ ಶ್ಯಾಮಲಾ ದೇವಿ ಬೆಳವೊಂಗಕರ ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1910 ರಿಂದ 1943 ಧಾರವಾಡ ಇವರ ಹುಟ್ಟೂರಾಗಿದ್ದು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ವೇಶ್ಯಾ ಕುಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುರಿದು ಬೆಳಗಾವಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರನ್ನ ವಿವಾಹವಾದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಪತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಹಗಳನ್ನ ಬರೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಇವರು ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳು ಕಾವ್ಯ, ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ಯಾಮಲಾ ಅವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳಾದ 1936 ರ 'ಹೂಬಿಸಿಲು' 1943ರ 'ಹೊಂಬಿಸಿಲು' ಹಾಗೂ ನಂತರ ಬಂದ 'ಹೂ ಹೊಂಬಿಸಿಲಿನ ಹೊರಗೆ'ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ಶ್ರೀಮತಿ ಆಂಬೂತಾಯಿ ಮೆಹೆಂಳೆ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮೆಹಂದಳೆಯವರ ಜನನ ಬಾಲ್ಯ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವಿವಾಹ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇವರ ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಅಲ್ಲೀಕೋಟೆ' ಲೇಖನವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಾಲಕಿಯರು ದೀವಳಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಆಟದ ನಿರೂಪಣೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾರೀಯರ ಸ್ಥಾನ' ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕರೆಯಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾರೀದರ್ಶನ','ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಭಾವ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರ','ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಚಳುವಳಿ' ಇನ್ನಿತರ ಲೇಖನಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರವೀಂದ್ರರ 'ದ ಸೋರ್ಸ್' ಕವನದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ 'ಮಾಟಗಾತಿ' ಕವಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಡಿ.ವಿ.ಕೆ ಸಬನೀಸರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಂಗ್ರಹಿಕೆ ಭಾಗವು 1940ರ ಮಾತೃತ್ವ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಲೇಖನದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಇವರುಗಳಲ್ಲದೇ ಲೀಲಬಾಯಿ ಕಾಮತ್‌ರ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 1940 ರ 'ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ', 'ರಾಯರ ಸೊಸೆ', 'ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀ', 'ಬಡವರ ಹುಡುಗಿ', 'ದೇವರಗಂಗೆ', 'ಚಂದ್ರಮುಖಿ', 'ಅವಳ ರಹಸ್ಯ', ಆಸ್ತಿಕತೆ ನಾಸ್ತಿಕತೆಯನ್ನ ಕುರಿತ ದ್ವಂದ್ವಗಳನ್ನ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ನವರ 'ಚಿಗುರು' ಮತ್ತು 'ಕಂಬನಿ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳು ವಿಧವಾ ಸಮಸ್ಯೆ, ವೇಶ್ಯೆಯರ ಬದುಕು, ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ, ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ರಾಜವಾಡೆಯವರ 1933ರ 'ಕದಂಬ' ಮತ್ತು 1938 ರ 'ಆಹುತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಥೆಗಳು' ಎಂಬ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಂಠೀರವ, ನವಯುಗ, ಕಥಾವಳಿ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಆನಂದವೂ','ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು', ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು 1942 ರಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಕಾಶ' ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಅನುವಾದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜವಾಡೆ ನವೋದಯದ ಸಂದರ್ಭದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನ ಬಯಲಿಗೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಜನಕಜೆ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಳಗೆರೆ ಜಾನಕಮ್ಮ ನವರ 'ಕಲ್ಯಾಣ' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಕುಲ', 'ಹಕ್ಕಿಗಳು', 'ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ', 'ಹಂಪೆ' ಮತ್ತು 'ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ' ಕವನಗಳು ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರಣಯ, ದಾಂಪತ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಗತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆನಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

'ವಾಣಿ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಿ.ಎನ್.ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು 1944 ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಸ್ತೂರಿ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಕಥೆಗಳಾದ 'ಮುರಲಿ', 'ತುಂಗಭದ್ರ', 'ಪಯಣ', 'ಎರಡು ಚಿತ್ರ'ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಭಿಪ್ಸೆಯನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದ ಪುರುಷ ಧೋರಣೆ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವರ್ಗದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ನರಳುವ ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. 'ಮಲ್ಲಿಗೆ'ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ತುಳಸಿಬಾಯಿ 1917 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಕಾಳಗೌಡ' ವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾಡುವ ಮನೆಗೆಲಸದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಪುರುಷರ ಅಹಂಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಂತಿದೆ. 'ಗಿಳಿಕಾಗೆ' ಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇವರ ಎಲ್ಲಾ ಕವನಗಳು ಗೋವಿನ ಮಟ್ಟುಗಳಂತೆ ಕೂಡಿವೆ. ಇವರ ಬಗೆಗೆ ಯಾ–ರಿಗೂ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಯದಿದ್ದಾಗ ತುಳಸೀಬಾಯಿ ಎಂಬಂತಹ ಲೇಖಕಿಯನ್ನು ತಿರುಮಲಾಂಬ ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆದರು[2]. ಇವರುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಲೆಮರೆಕಾಯಿಯಂತೆ ಬರೆದ ಇತರೇ ಲೇಖಕಿಯರೆಂದರೆ ಬಾಲಮ್ಮಾಳ್ ಎಸ್ ಸುಂದರಮ್ಮ, ಸೀತಾದೇವಿ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣಮ್ಮ, ನರಸಮ್ಮ, ಆರ್,ಮುಳಿಯ ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ಅಮ್ಮ, ನೆಲ್ಲಿಕಾರು ಜೈನ ಮಹಿಳೆ, ಮಟ್ಟಾಡಿ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ, ವಾಸಂತಿ ಪಡುಕೋಣೆ, ಚಂದ್ರಭಾಗಿ, ಕೆ.ರೈ. ಆನಂದಿ ಸದಾಶಿವರಾವ್, ಬೆಳ್ಳೆ ಸೀತಾರಮ್ಮ, ಶಾರದಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಲೀಲಾ ಕಾರಂತ, ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ನೀಲಗಾರ, ಜಯದೇವಿತಾಯಿಲಿಗಾಡೆ, ಹೆಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ, ಶರ್ವಾಣಿ, ಶಾಂತದೇವಿ ಮಾಳವಾಡ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಇದ್ದು ಮಹಿಳೆಯರದೇ ಆದಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯವೊಂದು ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖಕಿಯರ ಬರಹಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಪಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನವೋದಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅವಜ್ಞೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತಹ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಪಾರ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಣಜವನ್ನೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

1. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ಸಂ. ಎಚ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಮತಿ : ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಹಂಪಿ ವಿವಿ : 2006 : ಪು.253
2. ನೋಡಿ. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ : ಪ್ರ.ಸಂ ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್ಯಾಂಬ ಪಟ್ಟಾಭಿ : ಸಂವಹನ ಪ್ರಕಾಶನ ಮೈಸೂರು : 2004 : ಪು. 136–133